

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1296/19-J

Název	Základní škola a mateřská škola Dolní Cerekev, příspěvková organizace
Sídlo	588 45 Dolní Cerekev 26
E-mail	v_d.cerekev@volny.cz
IČ	71 002 651
Identifikátor	600 117 049
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Šilhart
Zřizovatel	Městys Dolní Cerekev
Místo inspekční činnosti	588 45 Dolní Cerekev 26
Termín inspekční činnosti	3., 4. a 7., 8. 10. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy,

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Inspekční činnost byla provedena v souladu s § 174 odst. 6 školského zákona na základě podnětu.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Dolní Cerekev, příspěvková organizace (dále škola) vykonává v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení činnost mateřské školy (dále MŠ), základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny.

Mateřská škola se dvěma třídami eviduje celkem 40 dětí, z toho 14 dětí plní povinné předškolní vzdělávání. Žádné z přijatých dětí nemá speciální vzdělávací potřeby.

Základní škola eviduje 112 žáků v devíti třídách 1. až 9. ročníku. Celkem deseti žákům jsou poskytována podpůrná opatření. Jeden žák se vzdělává s podporou asistenta pedagoga. Školní družina má ve dvou odděleních zapsáno 50 účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále ředitel) při řízení instituce efektivně využívá svých řídicích i pedagogických zkušeností. Koncepční způsob řízení se pozitivně projevuje ve fungování školy po stránce organizace a kvality vzdělávání i v oblasti finančních a materiálních podmínek. Škola má jasně formulovanou strategii svého rozvoje. Koncepti se daří naplňovat v oblasti zvyšování kvality vzdělávání. Koncepte je pravidelně aktualizována v souladu se vzdělávacími trendy, s ohledem na společenskou poptávku i na potřeby aktérů vzdělávání.

Efektivitu řízení podporuje účelné delegování pravomocí na pracovníky širšího vedení školy. Škola má nastavený funkční systém pravidelných porad na různých úrovních řízení (pravidelné projednání týdenního plánu, jednání pedagogické rady). Hospitační činnost ředitele poskytuje pedagogům zpětnou vazbu i doporučení k další činnosti. Nedostatek byl shledán ve fungování kontrolního systému v oblasti přijímání nových pedagogických pracovníků. Organizováním činnosti MŠ byla pověřena vedoucí učitelka, která prováděla v souladu s požadavky vedení školy také průběžnou kontrolu a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání. Potřeby dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou celkově systematicky vyhodnocovány, plánovány a realizovány. Je pozitivní, že další vzdělávání pedagogických pracovníků se projevilo v hodinách častým zařazováním příkladů využití učiva v reálném životě i pestrostí zvolených metod výuky. Pedagogičtí pracovníci včetně ředitele se účastnili vzdělávacích seminářů. Získané poznatky si pedagogové vzájemně předávali. Je vzhledem k malému počtu zaměstnanců založen zejména na každodenním osobním kontaktu všech pedagogů a na operativním řešení aktuálních situací. Ke vzájemné informovanosti slouží i školní internetové stránky a neformální akce školy.

V letošním školním roce se nepodařilo zajistit odbornou kvalifikaci některých pedagogických pracovníků v ZŠ i MŠ. V MŠ se tento fakt negativně projevoval v průběhu inspekce během sledovaného vzdělávání např. při výběru metod a forem vzdělávání, v ZŠ metodické postupy nebyly negativně ovlivněny. Ředitel vytvořil systém uvádění začínajících pedagogů do praxe, jehož základem je hospitační činnost s následnými rozbory hodin. Systém nezahrnuje oblast MŠ.

V předškolním vzdělávání jsou efektivně využívány učebny, vybavení učebními pomůckami umožňuje naplňovat školní vzdělávací program. Mateřská škola efektivně využívá školní

zahradu pro přírodovědné, polytechnické a pohybové činnosti. Od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému zkvalitnění materiálních podmínek pro uskutečňování vzdělávání v ZŠ. Kvalitní podmínky jsou vytvořeny pro tělesnou výchovu. Sportovní hala je školou intenzivně využívána a žáci dosahují úspěchů ve sportovních soutěžích.

Spolupráce a komunikace školy se školskou radou je omezena na minimum. V oblasti další partnerské spolupráce se škole daří rozvíjet vztahy se zřizovatelem, zejména v rámci spolupodílení se na kulturních a dalších akcích a zlepšování podmínek pro vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání sledované v MŠ probíhalo podle třídních vzdělávacích programů obou tříd. Týdenní vzdělávací plány, které měly formu myšlenkových map, byly zpracovány v souladu s cíli a obsahem konkrétních integrovaných bloků školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Spontánní a řízené činnosti byly v denním režimu rovnoměrně zastoupeny, v některých částech dne se vhodně prolínaly. Při herních aktivitách měly děti dostatečný čas pro vzájemnou komunikaci a spolupráci. Dětem byl nabízen kromě volně přístupných hraček i výtvarný materiál, knihy a přírodniny. Učitelky často pracovaly s dětmi individuální formou, respektovaly věková specifika i aktuální schopnosti či zájmy dětí. Bloky řízených činností probíhaly zejména frontální formou, částečně také skupinovou. V některých sledovaných řízených činnostech nebyla dostatečně uplatňována diferenciací a individualizací vzdělávání z důvodu méně vhodných vzdělávacích metod a forem. K naplnění vzdělávacích cílů zde byly využity zejména dovednostně praktické a slovní metody. Sledované činnosti se vyznačovaly zřetelnou důvěrou mezi dětmi a dospělými, partnerskou komunikací. Hodnocení ze strany pedagogů působilo převážně motivačně, mnohdy poskytovalo i zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti. Příležitosti k sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe nebo vzájemnému vrstevnickému hodnocení byly využity okrajově. Vzdělávací nabídka vhodně navazovala na již získané poznatky a zkušenosti dětí nebo využívala jim blízké situace. Ve třídě nejstarších dětí vycházela i ze vzdělávacích záměrů směřujících k úspěšnému pokračování na vyšším stupni vzdělávání. Docházelo k rozvoji paměti, komunikativních dovedností, jemné motoriky, tvořivosti a představitosti dětí. Část učiva uváděla děti do společenského života lidí. Významné postavení měla přírodovědná oblast s podporou environmentálního vzdělávání, kdy MŠ účinně využívá náměty z dlouhodobých projektů. Patrné bylo utváření předmatematických, předčtenářských, grafomotorických, výtvarných, hudebních a polytechnických dovedností. Učitelky podporovaly rozvoj řečových schopností a dovedností dětí. V jednotlivých třídách byly denně realizovány jazykové chvilky a komunikační kruhy. Do denního programu byly zařazovány pohybové aktivity, které přispívaly k fyzické pohodě i k procvičování hrubé motoriky. Na kvalitní úrovni a přiměřeně věku dětí byly upevňovány základní společenské a hygienické návyky. Rovněž děti byly vedeny k dodržování nastavených třídních pravidel jednání. Funkční gramotnosti dětí byly rozvíjeny také některými příležitostnými aktivitami, jako jsou např. společné dílny pro děti, učitelky a rodiče, besídky, návštěvy kulturních představení, vystoupení dětí na veřejnosti, výstavy výtvarných prací, plavecký kurz atd.

Společným rysem všech hospitovaných hodin v ZŠ byla příjemná pracovní atmosféra založená na vzájemném respektu žáků a pedagogů a dodržování dohodnutých pravidel komunikace a chování. Ve většině hodin byli aktivní především žáci, kteří plnili stejně obtížné úkoly, potenciál nadanějších žáků nebyl optimálně využit. V menší míře byla využita didaktická technika, a to převážně jen učiteli. Sledované hodiny neobsahovaly sebehodnocení žáků ani vrstevnické hodnocení. Přínosné bylo zařazování příkladů využití učiva v reálném životě.

Na prvním stupni ZŠ vhodně volené metody a formy výuky (např. činnostní učení, didaktické hry) odpovídaly charakteru probíraného učiva, věku a vzdělávacím předpokladům žáků. Učitelé do výuky zařazovali činnosti podporující spolupráci žáků, čímž efektivně rozvíjeli jejich komunikativní, sociální a pracovní kompetence. V převážné většině hodin hospitovaných na prvním stupni učitelé dbali na úvodní i průběžnou aktivizaci a vhodně využívali motivační funkci hodnocení. Žáci prokazovali odpovídající úroveň vědomostí a dovedností, případnou chybovost využívali pedagogové jako prostředek ke zlepšení. Účinnost výchovně vzdělávacího procesu zvyšovalo účelné využívání mezipředmětových vztahů. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami byli přirozeně začleňováni do výuky, učitelé jim poskytovali průběžnou zpětnou vazbu ke všem činnostem a efektivně využívali podpůrná opatření.

Pro hospitované hodiny na druhém stupni bylo charakteristické dosahování jejich dobré úrovně a jejich promyšlenost, což mělo pozitivní vliv na jejich průběh. Aktivita byla podporována metodami práce, které umožnily žákům se zájmem pracovat samostatně nebo ve skupinách. Při práci žáci využívali poznatky z jiných předmětů případně své nabyté zkušenosti. Cíleně a účelně se pracovalo s chybou, důraz byl kladen především na porozumění úkolu. Účinně působilo zhodnocení aktivity žáků, opatření ke zlepšení jejich výkonů a zhodnocení míry dosažení vzdělávacího cíle, které zaznělo v závěrech většiny hospitovaných hodin.

Činnost asistenta pedagoga byla výhradně zaměřena na žáka, kterému měla být tato pomoc poskytována. Další aktivity asistenta pedagoga nebyly zaznamenány. Pozitivně se jevila realizace pedagogické intervence, díky níž se dařilo vyrovnávat podmínky ke vzdělávání, a to zejména k možnosti individualizovaného přístupu.

V době inspekční činnosti se školní družina zaměřovala především na pravidelné zájmové aktivity. Patrná byla snaha o zapojení všech účastníků do probíhajících činností. Vychovatelky se individuálně věnovaly žákům, sledovaly jejich práci a náležitě je hodnotily. Zvolené formy poskytovaly dostatečný prostor k seberealizaci, aktivitě i relaxaci všech účastníků. Žáci se pravidelně účastní práce v komunitním kruhu, ve kterém dochází k rozvoji vztahů, vytváření soudržnosti a pocitu sounáležitosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky MŠ vyhodnocovaly po ukončení integrovaných bloků průběh výchovně vzdělávacího procesu. Zaměřily se také na pokroky a potřeby jednotlivých dětí. Využívaly diagnostické záznamy, které mají částečně hodnotící charakter. Učitelky vedly osobní portfolia dětí, sledovaly vývoj dětské kresby a grafomotoriky. Důkladnou pozornost věnovaly dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých se zaměřovaly na jejich bezproblémový přechod do základní školy. Děti většinou projevovaly zájem o nabízené činnosti, vzájemně spolupracovaly, vědomě respektovaly pravidla soužití. Měly mezi sebou pěkné vztahy, uplatňovaly společenská pravidla, k dospělým byly zdvořilé. Velmi dobře zvládaly činnosti spojené s osobní hygienou, oblékáním a stolováním. Nejstarší děti byly většinou samostatné v rozhodování, smysluplně se vyjadřovaly, reagovaly na pokyny vyučujících a dokázaly dokončit úkol. Prokazovaly přiměřené znalosti v oblasti světa lidí, přírody, techniky i matematiky. Byly zvědavé, dokázaly poznat a pojmenovat většinu toho, čím byly obklopeny. Otevřeně komunikovaly, bez větších obtíží vyjadřovaly svá přání a potřeby, sdělovaly zážitky, vedly jednoduché úvahy. Vzdělávací nabídka MŠ byla vhodně rozšiřována o exkurze, výlety a kulturní akce. Škola prezentovala výsledky dětí v prostorách chodeb a šaten, aktuálně informovala zákonné zástupce o dění v jednotlivých třídách.

Již tradicí se stalo aktivní zapojování MŠ do celostátních i mezinárodních výtvarných soutěží (např. Mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice 2019, Literární a výtvarná soutěž Evropa škole – 2018/2019, XVII. ročník soutěže Mé toulky za zvěří), což významně přispívá k rozvoji dětí v estetické oblasti. Dlouhodobým zapojováním MŠ do projektů s enviromentálním zaměřením (projekty Mrkvička, Živá zahrada) a spoluprací s Českým svazem ochránců přírody se průběžně zlepšují vzdělávací výsledky dětí ve všech věkových skupinách.

Učitelé ZŠ průběžně sledují výsledky vzdělávání žáků, vyhodnocují testy i písemné práce a provádí jejich analýzu. Na základě analýzy volí při vzdělávání jiné metody, individualizují výuku a informují zákonné zástupce žáků. Výsledky jsou projednávány na pedagogických radách. U žáků se slabším prospěchem učitelé hledají příčiny chyb a vytváří podmínky k jejich eliminaci např. doučováním. Ve školním roce 2016/2017 se 10 žáků devátého ročníku zúčastnilo výběrového zjišťování výsledků žáků v oborech matematika a chemie s hodnocením slabé a v oboru český jazyk s hodnocením průměrné.

Jako kvalifikovaný učitel pracuje ve škole současný malíř a grafik, jeho působení v oblasti výtvarné výchovy je pro žáky velmi přínosné, jejich práce byly úspěšné na mezinárodní dětské výtvarné výstavě. Velmi dobrých výsledků dosahují žáci na sportovních soutěžích (např. 1. místo v okresním kole a 2. místo v krajském kole házené starších žáků) i účasti žáků na kulturních a společenských akcích. Možnost zpětné vazby spočívající v systematickém zjišťování informací o úspěšnosti žáků na středních školách není školou využívána.

Provázaná spolupráce školního poradenského pracoviště s pedagogy se účinně projevuje na prevenci rizikového chování ve škole. Škola v poslední době evidovala agresivitu mezi žáky, a to jen v malé míře. Pedagogická rada se těmito projevy zabývá jen výjimečně, k řešení vzniklého problému většinou postačí intervence metodičky prevence, případně výchovné poradkyně. V rámci profesní orientace úspěšně pracuje s žáky a spolupracuje s jejich rodiči.

V době inspekční činnosti poskytovala škola žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podpůrná opatření na základě doporučení školských poradenských zařízení. Jejich využívání v hospitovaných hodinách však bylo zaznamenáno jen v malé míře. Škola má s žáky uzavřenou smlouvu o naplňování individuálních vzdělávacích plánů. Plnění plánů má pozitivní dopad žáky zejména v době mimo vyučování.

Výsledky vzdělávání v ŠD odpovídají stanoveným cílům a individuálním možnostem účastníků zájmového vzdělávání. Vychovatelky průběžně motivačně hodnotí práci a výsledky žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšilo se materiální vybavení školy, nová učebna fyziky a chemie zvyšuje zájem žáků o tyto předměty.
- Rozvíjí se spolupráce se zřizovatelem školy v oblasti komunikace a zvyšování vzájemné důvěry.

Silné stránky

- Dlouhodobým zapojováním mateřské školy do projektů s enviromentálním zaměřením a spoluprací s Českým svazem ochránců přírody se průběžně zlepšují vzdělávací výsledky dětí ve všech věkových skupinách.
- Dlouhodobé aktivní zapojování mateřské školy do celostátních i mezinárodních výtvarných soutěží přispívá k rozvoji dětí v estetické oblasti.
- Úspěšná reprezentace žáků školy ve sportovních a výtvarných soutěžích.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečná kontrolní činnost v oblasti personální dokumentace.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit kontrolní činnost.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele, ze dne 31. 5. 2012
2. Koncepce rozvoje Základní školy Dolní Cerekev pro období 2018 – 2020, ze dne 20. 6. 2018
3. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019, ze dne 25. 9. 2019
4. Školní vzdělávací program pro školní družinu Dolní Cerekev, s platností od 31. 8. 2018
5. Školní vzdělávací program pro ZŠ „Společně to dokážeme“, s platností od 3. 9. 2018

6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, č. j. ZŠDC/143/2017, s platností od 1. 9. 2017
7. Školní řád mateřské školy, č. j. ZŠDC/85/2018, ze dne 18. 5. 2018
8. Organizační řád školy – školní řád, ze dne 25. 5. 2018
9. Vnitřní řád ŠD, ze dne 18. 5. 2018
10. Plán práce, ve školním roce 2019/2020
11. Plán činnosti školy ve školním roce 2019/2020
12. Zápis z pedagogické rady, ze dne 2. 9. 2019
13. Protokol o seznámení s dokumenty, ze dne 28. 8. 2019
14. Hospitační záznamy ve školním roce 2018/2019
15. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2019/2020, ze dne 2. 9. 2019
16. Přehled dalšího vzdělávání ve školním roce 2018 a 2019
17. Plán DVPP ve školním roce 2019/2020, ze dne 2. 9. 2019
18. Dlouhodobý plán DVPP, ze dne 2. 9. 2019
19. Pracovní náplň výchovného poradce, ze dne 7. 1. 2019
20. Pracovní náplň metodika prevence sociálně patologických jevů, ze dne 25. 5. 2018
21. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školním roce 2018/2019
22. Docházkový sešit ŠD ve školním roce 2019/2020
23. Školní rozvrhy ve školním roce 2019/2020
24. Minimální preventivní program ve školním roce 2019/2020, ze dne 2. 9. 2019
25. Pracovní náplň vedoucí učitelky mateřské školy
26. Školní matrika mateřské školy
27. Třídní knihy mateřské a základní školy
28. Pracovní doba učitelek mateřské školy
29. Třídní vzdělávací programy – 2 třídy mateřské školy
30. Doklady o DVPP
31. Protokol o seznámení zaměstnanců s dokumenty, školní řád, ze dne 28. 8. 2019 a noví zaměstnanci vždy při nástupu do zaměstnání
32. Zápis ze schůzky s rodiči v mateřské škole – seznámení se školním řádem, ze dne 25. 9. 2019
33. Diagnostiky dětí
34. Doklady o zapojení mateřské školy do projektů
35. Program poradenských služeb, školní rok 2019/2020
36. Personální a mzdová dokumentace vybraných pedagogických pracovníků
37. Zápis z jednání s ředitelem školy, ze dne 7. 10. 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9),

nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu *Pulkrab v. r.*

Mgr. Marie Nováková, školní inspektorka *M. Nováková v. r.*

Bc. Renáta Hánová, kontrolní pracovnice *Hánová v. r.*

Mgr. Vladan Urbánek, školní inspektor *Urbánek v. r.*

V Jihlavě 3. 12. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Petr Šilhart, *Šilhart v. r.*
ředitel školy

V Dolní Cerekvi 6. 12. 2019